Oplegmemo beantwoording technische vragen P!T Regionaal gezondheidsbeleid

Aan: De gemeenteraad van Sittard-Geleen
Van: Wethouder Tillie
Datum: 11-06-2025
Betreft: **Technische vragen P!T Regionaal Gezondheidsbeleid**

Fractie P!T Vraag 1: P!T wil graag weten hoeveel geld inmiddels besteed is aan beleid en uitvoering van gezondheidsbeleid van 2022 tot en met heden.

Antwoord:
De financiering van het gezondheidsbeleid zit in veel verschillende lokale en regionale uitvoeringsplannen en kent vele verschillende financieringsstromen. Door deze integraliteit van de aanpak is het onmogelijk om aan te geven hoeveel geld inmiddels is besteed aan beleid en uitvoering van het gezondheidsbeleid van 2022 tot en met heden.

De GGD is de gemeenschappelijke regeling voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en verantwoordelijk voor de volksgezondheid en advisering voor en uitvoering van gezondheidsbeleid. De bijdragen van de gemeenten worden op basis van inwoneraantal doorgerekend aan de individuele gemeenten. De dienstverlening van de GGD en de dito begroting is samengesteld uit drie programma's: de GGD, de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en Veilig Thuis (VT). De uitvoering van gezondheidsbeleid zit in deze programmalijnen opgenomen. Deels worden deze gefinancierd uit gemeentelijke bijdragen, deels uit externe bronnen zoals rijksfinanciering (GALA, IZA, gelden t.b.v. infectieziektenbestrijding) of projectgelden. De begroting van de GGD wordt elk jaar voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraad. Het Algemeen Bestuur van de GGD beslist over de vaststelling van de begroting.

Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen bedraagt ongeveer 15%. Binnen de programmalijn GGD en JGZ zit een groot deel van het gezondheidsbeleid met monitoring, programma's als JOGG, Trendbreuk, Kansrijke Start, Keigezond, Nu Niet Zwanger, GALA-thema's als valpreventie, gezonde leefomgeving et cetera. De JGZ voert ook programma's die onderdeel zijn van Kansrijke Start, zoals Stevig Ouderschap, Voorzorg, Centering Ouderschap en prenataal huisbezoek. Beleid maakt deel uit van alles wat er gebeurt in het Regionaal Gezondheidsbeleid èn is nodig om de goede uitvoering te kunnen geven. Omdat beleid en uitvoering heel erg in elkaar vervlochten zijn, is het niet mogelijk specifiek aan te geven wat er uitgegeven wordt aan beleid.

Uiteraard levert gemeente Sittard-Geleen ook vanuit andere programma's en budgetten een bijdrage aan het gezondheidsbeleid zoals o.a. vanuit het sociaal werk, het preventieakkoord en de ketenaanpakken binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord zoals Kanrijke Start en Keigezond. Dit geldt ook voor andere Zuid-Limburgse gemeenten.

Tot slot is het belangrijk om op te merken dat de Trendbreuk inmiddels een groot aantal partners kent die allemaal hun bijdrage leveren aan de uitvoering van het gezondheidsbeleid in de vorm van geld en fte's.

Fractie P!T Vraag 2: Hoe deze middelen zijn besteed.

Antwoord:
Hoe de middelen zijn besteed is jaarlijks te zien in de jaarverslagen van de GGD Zuid-Limburg die ook elk jaar aan de raad worden gepresenteerd.
In de voortgangsrapportages van de Trendbreuk is ook jaarlijks te lezen hoe de middelen ten behoeve van het programma Trendbreuk zijn besteed.
- Voortgangsrapportage Trendbreuk Zuid-Limburg 2022-2023
- Voortgangsrapportage Trendbreuk Zuid-Limburg 2024 | Trendbreuk Zuid-Limburg

Fractie P!T Vraag 3: Waarom er weinig tot geen resultaat bereikt is en was dit te voorzien?
Antwoord:
Wij zijn het niet eens met de stelling in uw vraag dat er weinig tot geen resultaten zijn bereikt.

Het programma Trendbreuk werkt toe naar de gezonde generatie, ofwel: “in 2030 willen we de gezondheidsachterstand van Zuid-Limburg met een kwart hebben ingelopen ten opzichte van de rest van Nederland.” Inmiddels zijn inhoudelijke bewezen effectieve interventies gestart en deels geborgd. Het betreft veelal initiatieven die inzetten op collectieve preventie, waardoor de impact pas na een lange tijd (zelfs na een generatie) zichtbaar worden. Een programmatische aanpak zoals Trendbreuk vraagt om een lange adem, veel doorzettingsvermogen en geduld.

De impact van Trendbreuk is deels gebleken uit de tweede effectmeting door de Provincie Limburg. Hier wordt aangetoond dat de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg niet verder verslechteren ten opzichte van Nederland. Verder blijkt dat de interventies rond de levensfase Kansrijke Start licht positieve effecten hebben op de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg. Zo leiden deze interventies tot minder partnergeweld en kindermishandeling, tot minder roken tijdens de zwangerschap en na de bevalling en meer vrouwen die borstvoeding geven tot 6 maanden na de bevalling. Deze resultaten suggereren dat de impact van de Trendbreukaanpak op de zorgvraag aanzienlijk kan zijn. Immers door in een vroeg stadium in te zetten op het terugdringen van vroeggeboortes, het verminderen van psychosociale problematiek en het verstevigen van de veerkracht bij ouders en hun kinderen zal de vraag naar duurdere zorg en (jeugd)hulp in de toekomst afnemen, zie daarvoor ook de literatuur zoals die in de eerder genoemde effectmeting is gebruikt. Bovenstaande beschreven impact is het vroege signaal dat je hoopt te zien bij preventieve projecten. Dit geeft gegronde hoop voor de toekomst over 10 jaar, wanneer we de substantiële impact op het zorggebruik in de ZVW verwachten.